

7.3.2024

Asianumero DKIR/198/00.05.00/2024
Viite Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö kulutuspalvelujen turvallisuuden yleistä sääntelyä koskevasta ehdotuksesta

Työ- ja elinkeinoministeriölle

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus kiittää mahdollisuudesta lausua kulutuspalvelujen turvallisuuden yleistä sääntelyä koskevasta ehdotuksesta.

Julkisina oikeushenkilöinä seurakunnat ovat noudattaneet voimassa olevaa lakia eikä lain soveltamisalan laajentaminen tuo tilanteeseen muutoksia. Kirkon toiminnan piirissä ja seurakuntien yhteistyökumppaneina on kuitenkin järjestöjä ja yhdistyksiä, joiden toimintaan muuttuva sääntely voi vaikuttaa.

Kirkkohallitus näkee kannatettavana turvallisuutta koskevan yleisen sääntelyn soveltamisalan laajentamisen kattamaan myös yhdistysten ja muiden yhteisöjen muussa kuin elinkeinotoiminnassa tarjoamat kuluttajapalvelut. Laajentaminen palvelee palvelujen käyttäjien turvallisuutta eikä useimmiten aiheuta kohtuutonta taloudellista tai hallinnollista taakkaa. Monet yhdistykset ottavat jo nykyisellään omassa toiminnassaan turvallisuuskäsitteitä laajasti huomioon. Pienten paikallisten yhdistysten kohdalla on kuitenkin olemassa riski, että pääosin vapaaehtoisten tuottama toiminta koetaan liian haastavana sekä hallinnollisesti että taloudellisesti. Kansalaisyhteiskunnan toimijuuden tilaa tulee yhteiskunnassamme aktiivisesti vaalia.

Kirkkohallitus pitää tärkeänä, että myös yhdistysten tuottamissa vapaa-ajan toiminnoissa, jotka sisällöltään vastaavat kuluttajapalveluja, huomioidaan huolellisuusvelvollisuus, selvilläolovelvollisuus sekä vaarojen tunnistaminen ja riskien arviointi. Palvelujen kuluttajien turvallisuuden näkökulmasta on tärkeää, että yhdistysten tuottamissa toiminnoissa toteutuu asianmukainen turvallisuussuunnittelu (turvallisuusasiakirja, riskianalyysi ja onnettomuuskirjanpito).

Lain soveltamisalan laajentaminen saattaa vaikeuttaa vapaaehtoistoimijoiden rekrytointia sekä palvelujen tuottamiseen että hallitustoimintaan. Tästä syystä toimintaan liittyvät vastuukysymykset tulee selvittää ja tiedottaa toimintaan osallistujille. Hyvin hoidettu turvallisuussuunnittelu selkeyttää toiminnon vastuukysymyksiä yhdistyksen, vapaaehtoistoimijan ja osallistujan osalta.

Erityisesti pienten yhdistysten osalta on tärkeää, että niille tarjotaan riittävää koulutusta ja tukea hallinnollisissa kysymyksissä. Suuremmissa yhdistyksissä on useimmiten jo toteutettu toimintaa esitetyt turvallisuusvelvoitteet huomioiden ja monet keskusjärjestöt pystyvät tarjoamaan piiri- ja jäsenyhdistykselleen tukea turvallisuussuunnitteluun. Kirkko on julkaissut seurakuntatoiminnan turvallisuusohjeistukset verkkosivuillaan (<https://evl.fi/plus/seurakuntaelama/turvallinen-seurakunta/>). Näitä ohjeistuksia voidaan soveltaa myös yhdistystoiminnassa, ja seurakunnat voivat tukea paikallisia yhdistyksiä esimerkiksi turvallisuussuunnittelun ja turvallisuusasiakirjojen osalta.

Kulutuspalvelujen turvallisuuden yleistä sääntelyä koskevassa ehdotuksessa tulisi määritellä seikkaperäisesti millainen valvontavastuu kuuluu yhdistyksen hallitukselle ja mitkä asiat kuuluvat viranomaisvalvonnan piiriin.

Pekka Huokuna
kansliapäällikkö

Jarmo Kokkonen
johtaja